

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران یکشنبه ۱۴ اردیبهشت ۱۴۰۴ - ۶ ذی‌القعده ۱۴۴۶ سال بیست‌وهفتم - شماره ۷۲۹۵ - ۱۶ صفحه قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

سر مقاله

لزوم هوشمندی مضاعف

از روز اولی که ترامپ رئیس‌جمهور امریکا شد، توافق و تهدید را با هم آغاز کرد. گرچه تهدیدات رنگ و بوی نظامی داشت اما عمده تحلیلگران داخلی بسر این باور بودند که امریکا با کارزار فشار حداکثری به دنبال شورش اجتماعی و تقابل مردم -حاکمیت است، چرا که این کم‌هزینه‌ترین راه مواجهه با ایران است. محاسبات جمهوری اسلامی ایران بعد از وصول نامه ترامپ در عرصه روش‌ها و تاکتیک‌ها قدری متغیر شد. ایران بر عدم مذاکره ذیل سایه تهدید و تحریم تأکید و پاسخ تهدید را نیز رسماً اعلام کرده بود. اما نامه ترامپ و تعاملات واسطه‌ای که منجر به شروع مذاکرات دور اول در مسقط شد، نشان داد ترامپ از درخواست مذاکره موشکی، منطقه‌ای عقب‌نشینی کرده است و با حفظ چرخه سوخت هسته‌ای مخالفتی ندارد و در عین حال مذاکره غیر مستقیم را نیز پذیرفت و محل مذاکره را نیز ایران انتخاب کرد. عقب‌نشینی‌های پنجگانه امریکای ترامپ ذهن را به سمت «توافق احتمالی» می‌برد و فرو ریزی قیمت‌های طلا و ارز که پیامد آن آرامش نسبی بود، گزاره شورش و تحریک اجتماعی را نیز از ذهن دور می‌کرد.

پس از کشاندن داوطلبانه ما به مذاکره و رضایت همه ارکان نظام از دور اول مذاکرات، امریکایی‌ها بخشی از دیپلماسی را بین دور مذاکره به رسانه بردند و گویی با دیپلماسی رسانه به دنبال تنظیم ما برای دور بعدی مذاکره هستند. براساس آنچه در عنوان این یادداشت آمد ما باید هوشیاری و هوشمندی را چند برابر از تقا دهیم چرا که در فضای بی‌اعتمادی بین دو طرف، روند به صورتی است که گویی تله تحریک اجتماعی رخ‌نمایی می‌کند. ریزش قیمت‌ها ایجاد نگاه مثبت اجتماعی به مذاکره بود. حال با رگبار تحریم نفتی و بتروشیمی بین هر دور از مذاکرات و طرح خواسته‌هایی که ابتدا از آن عقب‌نشینی کرده بودند (اصل غنی‌سازی، مرجع راستی‌آزمایی) ممکن است فرایند قفل شدن روند مذاکرات کلید بخورد و آنان که به باغ سبزان، ما را به مذاکره ترغیب کرد، با معکوس کردن مطالبات و درگیر شدن با خطوط قرمز ایران، معکوس شدن قیمت ارز و طلا -در یک شرایط شرطی‌شده- را رقم بزنند و آرامش موجود را با عبور قیمت‌ها از سطح قبل از مذاکره به سمت صعود و نوعی عدم تاب‌آوری اجتماعی همراه با «مقصر سازی ایران» رقم بزنند. درگیر شدن با خطوط قرمز ایران را به صورت قطعی با قدرت رسانه‌ای به مانع تراشی ایران تعبیر خواهند کرد و مردمی که ادوار گفت‌وگوها را به صورت روندی و پلکانی تعقیب نمی‌کنند ممکن است دچار اشتباه در تحلیل شوند و تصورات غالی که روشنفکران وطنی و رسانه‌های دشمن سال‌ها ساخته‌اند مؤثر واقع شود. بنابراین اگر یکی از اهداف عقب‌نشینی اولیه ترامپ با هدف ترغیب ما به مذاکره و سپس قبض و بسط مجدد روندهای پیشین بوده است، باید هوشمندی مضاعف داشت. کم‌ترین کار این است که جداً تذکر دهیم که ما مذاکره ذیل تهدید و تحریم مستمر را ادامه نخواهیم داد.

به قول استاد علوم سیاسی دانشگاه امریکا، ایران برای نتیجه‌گیری یک راه دارد و آن اینکه محکم جلوی ترامپ بایستد و از تهدید نهراسد. ممکن است علاوه بر هدفی که توضیح داده شد عقب‌نشینی اولیه اهدافی مانند تک انداختن چین در توافق با ایران و توافق با روسیه در اوکراین را نیز داشته باشد و خودشیفتگی بی‌نظیر او نیز مؤثر باشد که فردا بگوید «این من بودم که ایران را برای همیشه از سلاح هسته‌ای دور کردم و این کار فقط از من برمی‌آید». بنابراین تولید امید و بازگشت قیمت‌ها از طریق تحریم و تهدید معادله‌ای است که باید جمهوری اسلامی در مقابل آن سناریو و معادله داشته باشد. معادله‌ای که ابعاد داخلی آن ناظر بر حفظ زندگی اقشار آسیب‌پذیر و ابعاد خارجی آن ناکام گذاشتن سناریوها و محاسبات دشمن باشد.

اهل جبهه تاکتیک‌های نو ن شکلی و نعل اسبی دشمن را در شلمچه به یاد دارند. طرح‌های نونی شکل دشمن در شلمچه یا طراحی نعل اسبی زمین، نیروهای ما را وارد محفظه‌ای می‌کرد که بعداً از سه طرف امکان شلیک به آنان را فراهم می‌کرد. اما در حرکت اولیه، نیروهای خودی احساس می‌کردند منطقه مقابل باز است و از حضور دشمن خبری نیست اما حرکت نیروها به صورتی بود که در خاکریزهای نو ن شکل گرفتار می‌شدند. تاریخ معلم انسان‌هاست. باید از تلخی‌های تاریخ بهره برد و بین تلخ و تلخ‌تر، تلخی را انتخاب کرد.

■ پیام‌های سخت رسانه‌ای بین ایران و امریکا بالا گرفته است، با آنکه هربار پس از سه جلسه قبلی مذاکرات، طرف ایرانی از احترام متقابل در مذاکرات و دو طرف از سازنده‌بودن و خوب‌بودن خبر می‌دادند. گویا دوطرف وقتی به هم می‌رسند، از مشاجره و تندی دوری و حیا می‌کنند ولی وقتی از هم دور می‌شوند، دشمنی‌ها صبغه پرنرنگ خود را نشان می‌دهد. با آنکه گفته‌اند «دوری و دوستی». اما ظاهراً اینجا دوری و دشمنی معنا می‌دهد! در زمانی که دور چهارم مذاکرات بدون دلیل واضح به تعویق افتاد، وزیرخارجه امریکا گفته ایران باید بین موشک‌های بالستیک و جنگ، یکی را انتخاب کند و غنی‌سازی اورانیوم و حمایت از ترور یسمر را متوقف سازد. وزیرخارجه ایران نیز پاسخ داده که از این خطابه‌های تحریک‌کننده و موضع‌گیری حداکثری چیزی بجز نابودکردن شانس موفقیت به دست نمی‌آید. عراقچی البته نکته‌ای را گوشزد کرده که شاید پیامی به طرف امریکایی خود باشد که این‌قدر در رسانه‌ها دلیل نتراش و بیا در میز مذاکره حرف نزنیم: «من عموماً از استدلال در موضوع عناصر کلیدی مذاکره از طریق رسانه‌ها اجتناب می‌کنم» | صفحه ۱۵

امریکا اگر مذاکره بلد است با یمنی‌ها مذاکره کند

■ علی لاریجانی که چندی پیش گفته بود روش امریکایی‌ها ایران را به سمت ساختن سلاح هسته‌ای می‌برد، دیروز فرصتی یافت تا آن اظهارنظر را به نوعی تصحیح کند. البته این گونه تحلیل‌ها در رسانه‌ها مرسوم است اما از زبان یک فرد سیاسی با عناوین شغلی مشخص معنای خود را می‌دهد که باید هماهنگ‌شده باشد تا نیازی به تصحیح و تکذیب آن نشود. لاریجانی با این‌حال این‌بار نیز زبان تیز خود را به روی امریکایی‌ها کشید و البته در این کار با مسئولان وزارت خارجه به نوعی هماهنگ شد. او با کنایه گفت «امریکا ما را تهدید می‌کند و می‌گوید ما ۸۰۰ بار یمن را کوبیدیم ولی ایران مقصر است! اگر شما قدرت دارید و داشتید یمن را می‌گرفتید ولی اینجا گیر کردید. تاریخ هم نشان می‌دهد هر کسی وارد یمن شد سالم از آنجا بیرون نیامد. شما که خیلی اهل مذاکره هستید بروید با یمنی‌ها مذاکره کنید به ما چه ربطی دارد؟» | صفحه ۲

باید فناوری‌ها را به خدمت اعتلای ایران بیاوریم

■ رئیس سازمان بسیج مستضعفین در اختتامیه ششمین رویداد تولید محتوای دیجیتال سیج: امروز میزان بهره‌مندی ملت ایران از فضای مجازی و فناوری‌های ارتباطاتی، دارای ضرب بسیار بالایی در میان کشورهای جهان است. امروز در هیچ کدام از جغرافیا‌های متنوع، پیچیده و گسترده سرزمین‌مان، مردم از فناوری‌های ارتباطاتی و اینترنت بی‌بهره نیستند. ما باید از فناوری‌های ارتباطاتی و فضای مجازی، نهایت استفاده را در مسیر رشد و اعتلای ایران عزیز و ملت بزرگ‌مان

تیغ منازعات سخت خارج از میز مذاکرات نرم!

طیبه دالایی | خبر آنلاین

کاهش مدت زمان ترخیص کالا در دستور کار دولت قرار گرفت

● بهنام قاسمی | خبرنگار گروه اقتصادی

■ برنامهریزی دولت برای پای کار آمدن تمامی دستگاه‌ها در راستای تحقق شعار امسال (سرمایه‌گذاری برای تولید) اقدامی قابل تحسین است، به شرطی که این جلسات فقط مختص همین ماه‌های نخست سال نباشد. از آنجا که تأکید رهبر معظم انقلاب بر جذب سرمایه‌گذاری داخلی است، بنابراین ضرورت دارد دولت جذابیت‌هایی را برای سرمایه‌گذاری در بخش تولید ایجاد کند و تجربه‌های تلخی چون بورس با تضمین سود سرمایه‌گذاران

تکرار نشود. معاون اول رئیس‌جمهور در این خصوص می‌گوید: بی‌اعتنایی و نگاه‌های لحظه‌ای به تولید ضربه می‌زند، امسال آنچه برای‌مان اهمیت زیادی دارد و بر آن متمرکز شده‌ایم، بالا بردن سرعت عمل در حوزه اجرایی، خصوصاً در راستای کمک به تولید است. ما معتقدیم حمایت از تولید و سرمایه‌گذاری در تولید، وظیفه یک دستگاه خاص نیست بلکه همه باید پای کار بیایند و برای تسریع در کارها و شفاف‌سازی در امور، تادش‌مان را چندبرابر کنیم | صفحه ۴

اعتراض به تصمیمات مصلحت‌محور به تضعیف جایگاه رهبری می‌انجامد

■ حجت‌الاسلام سعیدی: از آنجا که تمسک به مصلحت توسط رهبران الهی ممکن است متفاوت با روال جاری تدابیر قبلی باشد، برخی افراد به علل مختلف از جمله ضعف شناخت رهبری یا ناتوانی در تحلیل مسائل زبان به اعتراض باز نموده و از مرحله سؤال بالاتر رفته و باعث پیامدهایی می‌شوند که همان اقدام، مصداق خلاف مصلحت می‌باشد

جولان بی سابقه اسرائیل در سوریه جولانی

■ در حالی که برخی ناظران پیش‌بینی می‌کردند که با سقوط دولت بشار اسد و روی کار آمدن گروه‌های مسلح در سوریه، رژیم صهیونیستی عملیات نظامی در این کشور را کاهش خواهد داد، روند تحولات ماه‌های اخیر نشان می‌دهد که اسرائیل بیش از گذشته خاک سوریه را به عرصه تاخت‌وتاز خود تبدیل کرده است. رژیم صهیونیستی در پوشش حمایت از دروزی‌ها، دیروز حملات گسترده‌ای را به مناطق مختلف سوریه انجام داد؛ حملاتی که به گفته منابع امنیتی و رسانه‌های دولتی سوریه، بیشترین وسعت جغرافیایی را از آغاز حملات تاکنون شامل می‌شد

یادداشت سیاسی
عباس حاجی‌نجاری

ترامپ و امریکای بدون نقاب

دوران کوتاه ریاست جمهوری ترامپ در دوره دوم حضور وی در کاخ سفید و مواضع و رویکردهای او در نحوه برخورد با مسائل بین‌المللی و داخلی امریکا و تغییرات متعددی که وی در همین دوران ۱۰۰ روزه در به‌کارگیری همکاران خود داده است، بیش از هر چیز ماهیت واقعی امریکای در حال افول را نشان داده است. او ماهیت به اصطلاح ابرقدرتی را تصویر می‌کند، که نه متحدان دیرینه امریکا از او احساس امنیت می‌کنند و نه گاوایا شیرده امریکا | صفحه ۲

«پیش دبستانی» فرصتی که نباید از دست برود

● مهسا یونیدی | خبرنگار گروه اجتماعی

حمید شیخ‌الاسلام، رئیس سازمان تعلیم و تربیت کودک در گفت‌وگو با «جوان» هر گونه هزینه در دوره پیش از دبستان، سرمایه‌گذاری است. با همین دیدگاه در سازمان ملی تعلیم و تربیت کودک، پیگیر ایده کودک‌کستان‌های دولتی یا شبه‌دولتی هستیم. چنانچه این ایده پا بگیرد، دست‌کم در مناطق روستایی و کمتربرخوردار، می‌توان به پوشش حداکثری نزدیک شد

تعبیر رؤیای قهرمانی

● شیوا نوروزی | خبرنگار گروه ورزشی

■ قهرمانی لیگ بیست و چهارم در حالی به تراکتور رسید که سپاهان خودش را رقیب این تیم می‌دانست، ولی در هفته بیست و هشتم حواشی غیرفوتبالی بر این تیم غلبه کرد و باخت ۲ بر یک زردپوشان برابر گل‌گهر را رقم زد. ۶۴ امتیازی شدن قرمزهای تبریز، آن هم دو هفته مانده به پایان رقابت‌های فصل، رؤیای هواداران دواتشه این تیم را به واقعیت تبدیل کرد. این اولین قهرمانی لیگ در تاریخ ۵۵ ساله این باشگاه است و برای نخستین‌بار نام تراکتور هم به جمع قهرمانان لیگ‌برتر اضافه شد | صفحه ۱۳

یادداشت ورزشی
فریدون حسن دبیر گروه ورزشی

یک معلم دیگر هم رفت!

دیروز مراسم تشییع مرحوم بهمن صالح‌نیا بر گزار شد. خیلی‌ها هم رفته بودند از جمله وزیر ورزش و رئیس فدراسیون فوتبال، خیلی حرف‌ها هم زده شد، اما ما فقط به این بخشش کار داریم که گفتند «بهمن خان جدا از ورزشکار، یک معلم بود!» به بهمن صالح‌نیا هم رفت و شد معلم! حالا سؤال‌مان این است؛ چرا فوتبال با وجود داشتن این همه معلم و این همه بزرگ، اینقدر بی‌اخلاق است؟ چرا با وجود برخورداری از این همه آدم اخلاقی مدار باید مبلغ جریمه‌های اخلاقی فوتبال سر به فلک بکشد؟ | صفحه ۱۲

سارقان به محل جرم باز می‌گردند

این روزها گزارش‌های زیادی از اقتدار پلیس مقابل سارقان منتشر می‌شود. پلیس نشان داده توان بیشتری برای برخورد با مخلان امنیت به کار گرفته است، به‌گونه‌ای که اگر شروری مقابلشان مقاومت کند پاسخش فقط با گلوله داده می‌شود. بخشی از نمایش اقتدار پلیس برای این است که مجرم‌ان سر جایشان بنشینند، اما چیزی که فیلم‌ها روایت می‌کنند نشان می‌دهد دزدهای این دوره و زمانه هم بیدی نیستند که با این بداه‌ها بلرزند | صفحه ۱۴

یادداشت اقتصادی
وحید عظیم‌نیا دبیر گروه اقتصادی

سفیر یا ساختار؟

در تحلیل تحركات اخیر پیرامون سفارت چین، می‌توان به این‌جمع‌بندی رسید که بخش قابل توجهی از این موج‌سازی‌ها، بیش از آنکه در راستای تقویت مناسبات با چین یا بر اساس نیازهای واقعی کشورمان باشد، در خدمت رقابت‌های سیاسی و تلاش برای تحمیل گزینه‌های خاص است. در واقع، برخی بازیگران رسانه‌ای و حتی برخی محافل رسمی، به‌جای مطالبه اصلاح ساختارها، در تلاشند با برجسته‌سازی یک نام، بار دیگر سیاست خارجی کشورمان را به صحنه رقابت چهره‌ها بدل کنند | صفحه ۴